

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЦЕНТР НАУКОВОГО РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
УКРАЇНИ ТА РОЗВИТОК
СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ:
ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ»**

21-22 квітня 2017 р.

м. Ужгород

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Алмаші М.М., к.ю.н., доцент; Берназюк Я.О., д.ю.н., професор; Бисага Ю.М., д.ю.н., професор; Бслов Д.М., д.ю.н., професор; Віхляєв М.Ю., д.ю.н., доцент; Гомонай В.В., к.ю.н., доцент; Греца С.М., к.ю.н., доцент; Громовчук М.В., к.ю.н., доцент; Жежихова Мартіна, к.ю.н., доцент (Словацька Республіка); Ковач Юліус, д.ю.н., професор (Словацька Республіка); Лазур Я.В., д.ю.н., професор; Марцеляк О.В., д.ю.н., професор; Мраз Станіслав, д.ю.н., професор (Словацька Республіка); Натуркач Р.П., к.ю.н., доцент; Палінчак М.М., д.політ.н., професор; Петрецька Н.І., к.ю.н., доцент; Піфко О.О., к.ю.н., доцент; Полєднік Петр, к.ю.н. (Чеська Республіка); Різнюк С.В., к.ю.н., доцент; Рогач О.Я., д.ю.н., професор; Станіц Петр, д.ю.н., професор (Республіка Польща); Фрідманський Р.М., к.ю.н., доцент; Хорка Іван, д.ю.н., професор (Румунія).

Р 45 Реформування законодавства України та розвиток суспільних відносин в Україні: питання взаємодії: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 21-22 квітня 2017 р. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2017. – 216 с.

ISBN 978-966-916-276-2

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Реформування законодавства України та розвиток суспільних відносин в Україні: питання взаємодії», яка відбулася на базі юридичного факультету Ужгородського національного університету 21-22 квітня 2017 р.

**УДК 340.1(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)300я43**

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕнь

Призупинення переговорів щодо вступу Туреччини до Європейського Союзу: причини та наслідки Ахмедова Е. Р.	8
Правовий режим як відлуння правової політики держави Вакарюк Л. В.	11

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Евтаназія в зарубіжних країнах: окремі питання конституційно-правового закріплення Громовчук М. В.	15
Конституційне закріплення права на звернення в Україні та європейських державах Кириченко Ю. В., Дерев'ягін М. В.	22
Термінологічна невизначеність категорії «процес» в аспекті прийняття конституції та внесення до неї змін Купрій В. М.	26
Чітке розмежування сфер галузевого регулювання як можливий шлях попередження колізійності Ленгер Я. І.	29
Конституція України в контексті конституційно-правового регулювання Терлецький Д. С.	32

НАПРЯМ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

До питання реалізації акціонерами – власниками простих акцій права вимоги обов'язкового викупу акціонерним товариством належних їм акцій Головко Є. О.	36
Поняття та види електронного підпису Катинська Л. Р.	40
Правова природа засобів забезпечення позову у міжнародному комерційному арбітражі Ковтун А. А.	43
Правове забезпечення діяльності в сфері охорони здоров'я населення в Україні Корешняк К. П.	45

Проблемні аспекти захисту прав дитини нормами міжнародного приватного права Анісімова М. Ф., Нягуська К. П.	50
Особливості цивільного обороту речей Шильнікова А. О.	54

НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Проблеми гарантування та забезпечення конкуренції у господарських правовідносинах Авраменко А. І.	58
Засоби протидії рейдерським атакам в корпоративному праві Авраменко А. І.	61
Необхідність підвищення економічної конкурентоспроможності українського підприємства в умовах світової інтеграції Авраменко А. І.	65
Поняття та правова природа корпоративного договору Довгаль К. М.	67
Factoring in Ukraine and abroad: comparative legal analyses Kyreieva N. S.	71
Державні господарські об'єднання як суб'єкти господарського права Мисечко А. В.	75
До питання щодо відшкодування збитків у господарсько-договірних зобов'язаннях Мисечко А. В.	78
Захист суб'єктів господарювання: принципи здійснення Мисечко А. В.	82
Особливості правового статусу МТСБУ Фур'яка Я. А.	84

НАПРЯМ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Проблемні аспекти реалізації внутрішньо переміщеними особами, які постраждали внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, права на соціальне забезпечення Бурка А. В.	88
Справедливість у міжнародному та національному законодавстві про працю Соловей А. А.	92

НАПРЯМ 6. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Основні ознаки, функції та значення строків у кримінальному праві Нікітіна А. О.	96
Екологічний контроль в системі державної екологічної політики Якимець О. І., Якимець С. О.	100

НАПРЯМ 7. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Механізм адміністративно-правового регулювання сфери аквакультури Бродовська О. О.	104
Ще раз до основних принципів ювенальної юстиції Герасимчук С. С.	108
Особливості дозвольно-ліцензійного провадження у сфері використання техногенних родовищ корисних копалин Гладій О. В.	112
Особливості договору банківського вкладу на користь третьої особи Кальонов О. О.	115
Проблеми розмежування адміністративних та інших правовідносин, що виникають у діяльності національного центрального бюро інтерполу Паніотов Є. К.	118
Електронне декларування: проблема розголошення персональних даних Старецька О. В.	122
Вимоги до адміністративних актів суб'єктів публічної адміністрації та підстави для їх оскарження Суліма Ю. О.	125

НАПРЯМ 8. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Особливості діяльності установ виконання покарань щодо умовно-дострокового звільнення засуджених осіб Гнот Х. Я.	129
Спірні питання кваліфікації посягань на життя, здоров'я, вчинені у стані сильного душевного хвилювання Горпинюк О. П.	133
«Публічні заклики до вчинення діяння» в теорії кримінальної законотворчості Дмитрук М. М.	137
Кримінально-правова політика Республіки Таджикистан в сфері протидії злочинам, що вчиняються із застосуванням ядерної зброї Загурський О. Б.	140

Пенітенціарна система Європи на прикладі Німеччини Заїка О. О.	143
Деякі проблеми реалізації гендерної політики у кримінальному та кримінально-виконавчому законодавстві України Кривошликова А. С.	146
Юридичний склад помилки у обставині, що виключає злочинність діяння Орловський Б. М.	150
Роль громадських організацій у запобіганні корупції Перебийніс С. В.	154
Детермінанти злочинності: криминогенний ландшафт Приходько О. М.	158
Корупція: історичний вимір Смирнова М. Д.	162
Деякі питання родового об'єкта складу злочину, передбаченого статтею 382 КК України Тертична А. А.	166

НАПРЯМ 9. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Особливості допиту свідків у кримінальному провадженні, пов'язаному з наданням медичної допомоги Задорожко Ю. В.	170
Суд присяжних в Україні: актуальні проблеми та шляхи вдосконалення Раковець О. О.	173
Проблемні аспекти застосування інституту повідомлення про підозру Россолова К. В.	177
Використання технологій контентного аналізу мережі Інтернет в оперативно-розшуковій та слідчій діяльності Смирнова В. О., Варенья Н. М.	179
Окремі аспекти оперативно-розшукової характеристики розбоїв Федосов О. С.	183

НАПРЯМ 10. СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

Завдання прокуратури в світлі євроінтеграційних процесів Висоцька Х. Р.	187
Роль і місце органів прокуратури як суб'єкта протидії неправомірної вигоди службової особи Влад В. Ф.	190
До дефініції поняття «гарантії адвокатської діяльності» Заборовський В. В.	193

Окремі питання реформування в досудовій пробації	
Хомич Д. О.	197

НАПРЯМ 11. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Система міжнародної кримінальної юстиції та захист основоположних прав людини: окремі аспекти	
Бєлов Д. М.	201

Проблема розвитку законодавства в руслі імплементації положень Рамкової конвенції ООН про зміну клімату та Кіотського протоколу до неї	
Ячменська М. М.	208

НАПРЯМ 12. ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Функції правових цінностей	
Соломчак Х. Б.	212

4. EU–Turkey Negotiation Framework [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/turkey/st20002_05_tr_framedoc_en.pdf

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЯК ВІДЛУННЯ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Вакарюк Л. В.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри публічного права

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

м. Чернівці, Україна

Поняття правової держави, громадянського суспільства насамперед пов'язується з необхідністю реформування різних сфер життєдіяльності суспільства і особлива роль в цьому процесі належить таким правовим категоріям як правова політика та правовий режим, які будучи спрямовані на вдосконалення механізму правового регулювання, визначають стратегічну діяльність держави, є тими засобами, що акумулюють, упорядковують і вдосконалюють правове життя як кожного громадянина, так і суспільства в цілому.

У сучасних умовах становлення ринкової економіки потрібно розуміти, що неможливо використовувати однаковий правовий режим для держави і особистості, господарюючих суб'єктів. Адже «індивід, особистість, громадянин є стрижнем громадянського суспільства» [1, с. 64].

Якщо оцінювати громадянське суспільство з точки зору його соціальності, то насамперед, варто зазначити, що громадянське суспільство – сучасний тип демократичного суспільства, який формується і розвивається в умовах відносно стабільної та розвиненої економіки і демократичної політичної системи. Тобто у ньому здійснюється активний вплив на соціальну сферу, воно здатне здійснювати послідовно ефективну соціальну політику в інтересах найширших верств населення [2, с. 14].

Держава, враховуючи закономірності суспільного розвитку, визначає потребу в юридичній регламентації суспільних відносин, надаючи їм відповідної юридичної форми. Вплив політичних, соціально-економічних, культурних процесів викликають певні зміни у характері і змісті суспільних відносин, що у свою чергу викликає необхідність трансформації юридичної форми і її складових частин. Це не може не позначитися також і на такому досліджуваному

явищі як правовий режим, який повинен забезпечити бажаний соціальний ефект [3, с. 34].

Так, для правової держави необхідна певна система обмежень державної влади, тобто встановлення правового режиму обмеження, де кожен із елементів буде посідати відповідне місце, забезпечуючи при цьому в сукупності захист всього суспільства. Але від правового режиму багато в чому залежить визначення правової політики держави зокрема, і ефективна реалізація функцій держави загалом. Іншими словами можна сказати, що потрібно забезпечити баланс тих засобів, які носять за своїм характером певного роду обмеження, направлені на захист від зловживання самої держави, посадовців, з іншого боку, такі засоби не повинні перешкоджати державі функціонувати ефективно, раціонально, бо, як показує історія, надмірна централізація, а відтак і децентралізація є шкідливою для будь-якої сфери регулювання. Так і тут: надмірне посилення державної влади різного роду засобами, створення при цьому «владного» режиму так само є шкідливим, як і «пом'якшення» державної влади, відсутність її як такої. Це може призвести до різного роду протиріч в суспільстві і, як показує історичний шлях розвитку державності, до зміни соціально-економічних формацій, а інколи і до анархії. Тому необхідно передусім правильне розуміння особливостей функціонування державної влади в різних соціально-економічних формаціях. Це необхідно для того, щоб діяльність держави у всіх її іпостасях можна було визнати ефективною.

Саме в цьому полягає визначна роль правових режимів у здійсненні правової політики сучасної держави, практики їх використання в правотворчій діяльності (на різних рівнях, починаючи від централізованого регулювання, закінчуючи локальним), на етапі реалізації правових приписів, а також відповідно, у процесі тлумачення права.

Правовий режим – це завжди досить складний комплекс взаємозв'язків і взаємовідносин, загальних, особистих і колективних інтересів [4, с. 11-12], а також і інтересів держави.

Неможливо зрозуміти сутність правового режиму і поза зв'язком з політичними процесами і подіями, що відбуваються у нас в Україні. Так, наприклад, Конституція України, проголосивши принцип свободи праці (ст. 43), поширила даний принцип на всі, здавалося б, закони та інші нормативно-правові акти. До прикладу, розпорядження Кабінету Міністрів України № 766-р «Про проведення робіт тимчасового характеру з інженерно-технічного облаштування державного кордону», від 25 червня 2014 р. передбачає залучення за ініціативою місцевих держадміністрацій громадян з числа зайнятого населення, осіб пенсійного віку, студентів, інших осіб, крім зареєстрованих безробітних, до участі в роботах тимчасового характеру з інженерно-технічного об-

лаштування державного кордону та забезпечення їх фінансування за рахунок коштів місцевих бюджетів, роботодавців та інших не заборонених законодавством джерел [5]. Вказаним розпорядженням Кабінету Міністрів України наданий дозвіл у примусовому порядку залучати громадян до тимчасових громадських робіт із інженерно-технічного облаштування державного кордону.

Враховуючи політичні реалії української держави і особливий стан, що відбувається на сході країни, державний кордон звісно повинен бути укріплений, але це не означає, що держава повинна порушувати міжнародні норми, що проголошують заборону примусової праці та норми національного законодавства, де закріплюється положення про те, що використання примусової праці забороняється. Тому, не оголосивши правовий режим воєнного чи надзвичайного стану, в країні є неможливим і залучення громадян до обов'язкових тимчасових громадських робіт, оскільки це є прямим порушенням норм національного законодавства і, в першу чергу, норм Конституції України.

Звісно, що будь-який правовий режим... виражає ступінь жорсткості юридичного регулювання, наявність відомих обмежень і пільг, допустимий рівень активності суб'єктів, межі їх правової самостійності [6, с.186]. Але прив'язка до режиму слова «правовий» вказує на основну його особливість – він заснований на праві і ним встановлюється (регулюється). А отже, повинен насамперед відображати інтереси громадян України, суспільства в цілому.

Взагалі політичний підтекст багатьох юридичних явищ, понять, конструкцій є цілком очевидним. Адже важко назвати такий юридичний (правовий) режим, який би встановлювався всупереч політичній волі держави. Інакше останнє – не суверенно [7, с. 18].

Правові режими завжди мають нормативну основу, що включає в себе сукупність відповідних прийомів, засобів, способів організації поведінки суб'єктів правовідносин. Правовий режим є самостійною правовою категорією, сутність якої не поглинається іншими, спорідненими до неї за змістом правовими дефініціями, зокрема такими як: «механізм правового регулювання», «метод правового регулювання», «правова політика», «правовий порядок», «законність» тощо. Але це не означає, що правовий режим не взаємодіє з вище переліченими правовими явищами, оскільки тільки у системному функціонуванні та взаємодії можна досягти тієї мети і завдань, що стоять перед правовим регулюванням.

Отже, правовий режим поза правовою сферою не є функціонуючим, оскільки там діють інші режими, які не опосередковувані правовими нормами. Розкрити природу і сутність правового режиму, значить розкрити його взаємодію

з правовим регулюванням, з правовою політикою, процесами економічного, політичного, культурного, соціального життя народу, його менталітету.

В сучасних умовах назріла необхідність формування нової правової політики і правового режиму, які в свою чергу дадуть зрозуміти всю складність і глибину проблем сучасного державотворення, досягти стратегічну мету і тактичні завдання держави і суспільства, осмислити і усвідомити принципово інше призначення цих правових категорій в умовах, що змінилися та виключити спонтанність, непередбачуваність, всілякі відхилення від намічених цілей у правовому регулюванні.

Література:

1. Кузнецова Н. Громадянське суспільство, держава, приватне право: проблеми співвідношення і взаємодії / Н. Кузнецова // Право України, 2014. – № 4. – С.63-70.
2. Колодій А. Громадянське суспільство та права держава: проблеми і шляхи розбудови / А. Колодій // Право України 2010. – № 7. – С. 12-17.
3. Гетьманцева Н.Д. Особливості правового регулювання трудових відносин. Монографія. – Чернівці: Технодрук, 2015. – 592 с.
4. Правовые режимы: общетеоретический и отраслевые аспекты: монография / под ред. заслуженного деятеля науки РФ, докт. юрид. наук, проф. А.В. Малько и докт. юрид.наук, проф. И.С. Барзиловой. –М.: Юрлитинформ, 2012. – 416 с.
5. Про проведення робіт тимчасового характеру з інженерно-технічного облаштування державного кордону: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.06.2014 р. № 766-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/766-2014-%D1%80>
6. Алексеев С.С. Теория права / С.С. Алексеев // . – М.: БЕК, 1994. – 224 с.
7. Матузов Н.И. Правовые режимы: Вопросы теории и практики / Н.И. Матузов, А.В. Малько // Правоведение. – 1996. – № 1. – С. 16 – 29.

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

«РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
УКРАЇНИ ТА РОЗВИТОК
СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ:
ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ»

(м. Ужгород, 21-22 квітня 2017 р.)

Підписано до друку 25.04.2017. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 12,56. Тираж 150. Замовлення № 0517-427.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
73034, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105.

Телефон +38 (0552) 39 95 80

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 4392 від 20.08.2012 р.